

Sygn. akt I C 896/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 kwietnia 2017 r.

Sąd Rejonowy w Ciechanowie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący – SSR Lidia Kopczyńska

Protokolant – Elżbieta Marciniak

po rozpoznaniu na rozprawie

w dniu 3 kwietnia 2017 r. w Ciechanowie

sprawy z powództwa R. N.

przeciwko A. N.

o zapłatę

orzeka:

I powództwo oddala;

II odstępuje od obciążenia powódki opłatą sądową od uiszczenia której dotychczas była zwolniona.

Sygn. akt I C 896/16

UZASADNIENIE

Powódka R. N. w pozwie złożonym do tutejszego Sądu w dniu 5 września 2016 r. wniosła o zasądzenie na jej rzecz od pozwanego A. N. kwoty 16178,27 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wymagalności do dnia zapłaty oraz wносиła o zasądzenie kosztów procesu.

Uzasadniając żądanie powódka wskazała, że strony były małżeństwem. Rozwód został orzeczony w dniu 13 listopada 2013 r.. W trakcie trwania małżeństwa powódka i pozwany zaciągali kredyty przeznaczone na zaspokojenie potrzeb rodziny: w dniu 10 czerwca 2010 r. pozwany zawarł umowę pożyczki ze (...), a w dniu 30 listopada 2011 r. strony zaciągnęły kredyt w (...) w G.. Po orzeczeniu rozvodu pozwany zaprzestał spłacania kredytów.

Kredyt w (...) w G. został w całości spłacony przez powódkę. Łącznie od dnia rozvodu do dnia wniesienia pozwu powódka spłaciła ten kredyt w wysokości 11165,95 zł.

W dniu 10 czerwca 2010 r. pozwany zawarł umowę pożyczki ze (...) na kwotę 30000 zł. Powódka była poręczycielem tego kredytu. Pozwany w dniu 25 października 2011 r. zawarł ugodę ze (...) zobowiązując się do spłacenia zaciągniętego kredytu. Pozwany jednak nadal nie spłacał kredytu. W dniu 18 czerwca 2013 r. powódka zawarła ugodę ze (...) zobowiązując się do spłaty kredytu. Od dnia rozvodu do dnia wniesienia pozwu powódka spłaciła ten kredyt w łącznej wysokości 21190,59 zł.

Powódka spłaciła z własnych środków nie stanowiących majątku wspólnego kredyty w łącznej wysokości 32356,54 zł. Pozwany jako dłużnik solidarny jest zobowiązany do spłaty kredytu i tym samym do zwrotu powódce połowy

splaconej przez niej należności tj. 16178,27 zł. Tym samym w ocenie R. N. pozwany - były mąż, winien mieć udział w spłacie zadłużenia, jako że, przedmiotowe zobowiązanie było zaciągnięte w sprawach wynikających z zaspokajania zwykłych potrzeb rodziny, natomiast zobowiązanie spłacone zostało przez powódkę z jej majątku osobistego po ustaniu wspólności. Jako podstawę prawną dochodzonego roszczenia powódka podała art. 45 § 1 zd 2 k.r.o i art. 30 § 1 k.r.o. (pozew k. 2-4 akt).

Uwzględniając wniosek powódki z dnia 5 września 2016 r., postanowieniem z dnia 14 września 2016 r. referendarz sądowy zwolnił powódkę R. N. od ponoszenia kosztów sądowych (postanowienie k. 38 akt).

Pozwany A. N. wnosił o oddalenie powództwa w całości. Pozwany przyznał, iż w trakcie małżeństwa zostały zaciągnięte kredyty, jednakże kwestionował zasadność dochodzonej kwoty. Pozwany podniósł, że powódka nie spłaciła kredytu w wysokości przez siebie podanej.

Na podstawie zgromadzonego materiału dowodowego Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

R. N. i A. N. w dniu 20 listopada 1999 r. zwarli związek małżeński. Małżonkowie nie zawierali żadnych umów majątkowych małżeńskich (bezsporne).

Sąd Okręgowy w Płocku w dniu 13 listopada 2013 r. wydał wyrok w którym rozwiązał przez rozwód małżeństwo zawarte w dniu 20 listopada 1999 r. między R. N. a A. N. (dowód: wypis wyroku Sądu Okręgowego w Płocku – k. 17 akt).

Do chwili obecnej małżonkowie N. nie przeprowadzili podziału majątku (bezsporne, zeznania powódki k. 45-46 akt).

W trakcie trwania małżeństwa powódka i pozwany zaciągali kredyty przeznaczone na zaspokojenie potrzeb rodziny: w dniu 10 czerwca 2010 r. pozwany zawarł umowę pożyczki ze (...), a w dniu 30 listopada 2011 r. strony zaciągnęły kredyt w (...) w G.. Po orzeczeniu rozwodu pozwany zaprzestał spłacania kredytów.

A. N. w dniu 10 czerwca 2010r. zawarł ze (...) umowę pożyczki konsumenckiej nr (...) kwoty 30000 zł na okres od 10 czerwca 2010r. do 10 czerwca 2015 r. Poręczycielem tej pożyczki była R. N. (dowód: umowa k. 13-16 akt).

W dniu 25 października 2011r. A. N. zawarł ze (...) umowę ugody dotyczącej wierzytelności przysługującej (...) wobec A. N. z tytułu umowy pożyczki nr (...) z dnia 10 czerwca 2010r. W chwili podpisania ugody wierzytelność wносиła 29169,23 zł. Dłużnik zobowiązał się do spłaty należności w 30 miesięcznych ratach począwszy od listopada 2011r.. Jako współdłużnik solidarny na zawarcie ugody wyraziła zgodę R. N. (dowód: umowa k. 10-11 akt).

Wobec nie wywiązywania się z warunków ugody przez pozwanego, w dniu 18 czerwca 2013 r. R. N. zawarła ze (...) umowę ugody. Przedmiotem ugody była wierzytelność w kwocie 42002,19 zł przysługująca Spółdzielczej Kasie Oszczędnościowo-Kredytowej im. F. Stefczyka w stosunku do R. N. i A. N.. Ugoda została zawarta ze względu na zaległości w spłacie udzielonego kredytu (dowód: umowa k. 5-8 akt).

Należność objęta umową ugody z 18 czerwca 2013 r. była spłacona przez R. N. w okresie od 18 czerwca 2013 r. do 12 listopada 2013r. w kwocie 2840 zł. W okresie od 13 listopada 2013 r. do 15 sierpnia 2016 r. powódka wpłaciła 1533,61 zł tytułem spłaty kapitału, 19316,56 zł tytułem odsetek i 1112,20 zł tytułem wezwań (dowód: zaświadczenie k. 58 akt).

Umowa o kredyt nr (...) z dnia 30 listopada 2011 r. zawarta z R. N. i jako współ kredytobiorcą A. N., od dnia 13 listopada 2013r. spłacała R. N.. Powódka wpłaciła: 200 zł odsetek w dniu 2 grudnia 2013 r., 200 zł odsetek w dniu 27 grudnia 2013 r. , 487,53 zł odsetek w dniu 3 grudnia 2014 r. i 10478,42 zł kapitału (dowód: oświadczenie k. 51 akt).

Od chwili orzeczenia rozwodu A. N. nie spłacał kredytów (dowód: wyjaśnienia pozwanego k. 46 akt).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie zebranych w sprawie dokumentów dołączonych przez strony w toku postępowania, a w szczególności umów ugody k. 5-8, 10-11 akt, zawiadomienia o spłacie k. 9 akt, dowody wpłat k.

12, 18-32 akt, umowy pożyczki k. 13-16 akt, wyroku k. 17 akt, oświadczenia k. 51 akt, zaświadczenia k. 53, 58 akt oraz zeznania powódki R. N. k. 45, 59-60 akt i A. N. k. 46 akt.

Dokonując oceny zgromadzonego materiału dowodowego Sąd uwzględnił dokumenty oraz wyjaśnienia stron. Sąd miał na uwadze, że prawdziwość kopii dokumentów i ich zgodność z oryginałami nie były kwestionowane przez żadną ze stron. Wszystkim dowodom przedstawionym przez powódkę należało dać wiarę, albowiem nie budzą one wątpliwości, co do zgodności z rzeczywistym stanem rzeczy, a okolicznościom faktycznym leżącym u podstaw powództwa pozwany nie zaprzeczył. Pozwany wnosząc o oddalenie powództwa jedynie podniósł, że powódka nie spłaciła kredytu w wysokości przez siebie podanej. Jednakże na potwierdzenie powyższego pozwany nie wskazał żadnych dowodów.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Powódka R. N. dochodząc zapłaty od pozwanego A. N. kwoty 16178,27 zł tytułem regresu stanowiącego połowę spłaconych kredytów wskazała jako podstawę żądania art. 30 § 1 k.r.o., zgodnie z którym oboje małżonkowie są odpowiedzialni solidarnie za zobowiązania zaciągnięte przez jednego z nich w sprawach wynikających z zaspokajania zwykłych potrzeb rodziny oraz art. 45 § 1 zd. 2 k.r.o. zgodnie z którym może żądać (każdy z małżonków) zwrotu wydatków i nakładów, które poczynił ze swojego majątku osobistego na majątek wspólny.

W ocenie Sądu w ustalonych w sprawie okolicznościach nie sposób uznać wskazanych podstaw uzasadniających roszczenie powódki z poniżej przedstawionych względów.

Do długów związanych z majątkiem wspólnym i ciężących na obojgu małżonkach, które spłacone zostały z własnych środków jednego z małżonków po ustaniu wspólności ustawowej, art. 45 k.r.o. nie ma zastosowania. Podstawą ich rozliczenia stanowi odpowiednio stosowany art. 207 k.c. Wzajemne roszczenia małżonków z tytułu spłacenia tych długów podlegają rozpoznaniu w postępowaniu o podział majątku wspólnego. W postępowaniu o podział majątku wspólnego sąd także rozstrzyga o wzajemnych roszczeniach małżonków z tytułu posiadania poszczególnych przedmiotów stanowiących majątek wspólny, pobranych pożytków i innych przychodów, poczynionych na te przedmioty majątkowe nakładów i spłaconych długów w czasie od chwili ustania wspólności ustawowej do chwili podziału majątku wspólnego. Do długów tych należą długi spłacone przez jedno z małżonków z jego środków po ustaniu wspólności ustawowej, a przed podziałem majątku wspólnego, które powstały w czasie trwania wspólności ustawowej i obciążały oboje małżonków jako współdłużników. Ponieważ zwrotu wydatków i nakładów oraz rozliczenia z zaspokojonych długów dokonuje się w zasadzie przy podziale majątku wspólnego, roszczenia z tego tytułu, niezależnie od chwili poczynienia wydatków lub nakładów albo zaspokojenia długów nie ulegają przedawnieniu do czasu podziału majątku wspólnego. Po zapadnięciu prawomocnego postanowienia o podziale majątku wspólnego roszczeń tych nie można już dochodzić, chociażby nie były zgłoszone w postępowaniu o podział majątku wspólnego (art. 618§3 k.p.c.). Art. 46 k.r.o. reguluje stosunki majątkowe między małżonkami (byłymi małżonkami, następcami prawnymi zmarłego małżonka) w zakresie dotyczącym majątku, który był objęty wspólnością ustawową, od chwili ustania tej wspólności do chwili podziału majątku, który był nią objęty, a także kwestię tego podziału. Kodeks rodzinny i opiekuńczy całościowo i samodzielnie nie reguluje sytuacji prawnej majątku, który był objęty wspólnością ustawową, ale w art. 46, poza sprawami unormowanymi „w artykułach poprzedzających”, nakazuje do tego majątku odpowiednio stosować przepisy o wspólności majątku spadkowego. Ustanie wspólności ustawowej powoduje, że do majątku, który był objęty tą wspólnością, nie mogą - nawet w drodze analogii - być stosowane przepisy ją regulujące. Do majątku tego, aż do chwili jego podziału, stosuje się art. 43 i 45 k.r.o., a w sprawach w nich nieunormowanych - odpowiednio przepisy o wspólności majątku spadkowego, tj. art. 1035 - 1036 k.c. Ponieważ art. 1035 k.c. odsyła do odpowiedniego stosowania przepisów o współwłasności w częściach ułamkowych, znajdują tu odpowiednie zastosowanie art. 197-221 k.c. W postępowaniu o podział majątku wspólnego sąd także rozstrzyga o wzajemnych roszczeniach małżonków z tytułu posiadania poszczególnych przedmiotów stanowiących majątek wspólny, pobranych pożytków i innych przychodów, poczynionych na te przedmioty majątkowe nakładów i spłaconych długów w czasie od chwili ustania wspólności ustawowej do chwili podziału majątku wspólnego (art. 567 § 1, art. 686 k.p.c.). Do długów tych należą długi spłacone przez jedno z małżonków z jego środków po ustaniu wspólności ustawowej, a przed podziałem majątku wspólnego, które powstały w czasie trwania wspólności ustawowej i obciążały oboje małżonków jako współdłużników, oraz które

zostały zaciągnięte w czasie trwania wspólności przez jedno z małżonków w związku z zarządem majątkiem wspólnym, jeżeli nie podlegają rozliczeniu jako wydatki lub nakłady na majątek objęty wspólnością. W niniejszej sprawie powódka spłaciła dług, który swoje źródło ma w zobowiązaniach majątkowych zaciągniętych przez oboje małżonków. W istocie więc powódka spłaciła dług mający swoje źródło w majątku wspólnym, ze środków pochodzących z jej majątku osobistego. Jednakże R. N. nie wystąpiła z żądaniem rozliczenia spłaconych długów w sprawie o podział majątku wspólnego. Roszczenie powódki nie mogło być uwzględnione, gdyż zwrotu nakładów i wydatków oraz rozliczenia spłaconych długów dokonuje się w zasadzie w postępowaniu o podział majątku wspólnego i tylko w ramach tego postępowania. Od chwili wszczęcia postępowania o podział majątku wspólnego nie można orzekać w sprawach unormowanych w art. 45 w jakimkolwiek innym postępowaniu (art. 618 § 2 k.p.c. w zw. z art. 567 § 3 i art. 688 k.p.c.; uzasadnienie uchwały Sądu Najwyższego z 18 stycznia 1982 r., III CZP 54/81, LexisNexis nr 301655, OSNCP 1982, nr 5-6, poz. 71).

Powódka przegrała proces w całości. Zgodnie z zasadą wyrażoną w art 98 § 1 i 2 k.p.c. strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu). Koszty postępowania ograniczają się do opłaty sądowej od uiszczenia której powódka była dotychczas zwolniona.

Na podstawie art. 102 k.p.c., mając na uwadze trudną sytuację finansową powódki, Sąd odstąpił od obciążania jej kosztami postępowania, tj. opłaty sądowej od pozwu od której uiszczenia została zwolniona i przejął ją na rachunek Skarbu Państwa.

Z tych względów Sąd orzekł jak w wyroku.

ZARZĄDZENIE

(...)